

Ustawa z 9 grudnia 1905 o rozdziale Kościołów od Państwa

(Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym z dnia 11 grudnia 1905)

FRANCJA

Rozdział I

Zasady

Art. 1. Republika zapewnia wolność sumienia. Gwarantuje swobodne wykonywanie praktyk religijnych jedynie z poniżej podanymi ograniczeniami, powziętymi w interesie porządku publicznego.

Art. 2. Republika nie uznaje, nie opłaca ani nie subwencjonuje żadnej religii. W rezultacie, począwszy od 1 stycznia, który nastąpi po ogłoszeniu niniejszej ustawy, zostaną zlikwidowane w budżetach Państwa, departamentów i gmin wszelkie wydatki związane z wykonywaniem praktyk religijnych. Będą jednak mogły być wpisane do wymienionych budżetów wydatki związane z posługami duszpasterskimi, zapewniające swobodne wykonywanie praktyk religijnych w zakładach publicznych takich jak licea, gimnazja, hospicja, schroniska i więzienia.

Zakłady publiczne kultu zostają zlikwidowane, z zastrzeżeniem postanowień wymienionych w artykule 3.

Rozdział II

Przyznawanie dóbr. Wynagrodzenia

Art. 3. Zakłady, których likwidację zarządziło w artykule 2, będą funkcjonowały prowizorycznie nadal, zgodnie z przepisami regulującymi to obecnie, aż do przyznania im dóbr stowarzyszeniom przewidzianym w artykule IV, najpóźniej do chwili wygaśnięcia terminu wymienionego poniżej.

Po ogłoszeniu niniejszej ustawy funkcjonariusze administracji dóbr państwowych dokonają inwentaryzacji opisowej i wartościowej:

1° Dóbr ruchomych i nieruchomych wymienionych zakładów;

2° Dóbr Państwa, departamentów i gmin użytkowanych przez wymienione zakłady.

Ta podwójna inwentaryzacja zostanie sporządzona kontradyktoryjnie wraz z przedstawicielami prawnymi zakładów kościelnych lub przez nich powołanymi poprzez ich notyfikację w trybie administracyjnym.

Funkcjonariusze, którym powierzono inwentaryzację, będą mieli prawo żądać przedstawiania im wszelkich tytułów i dokumentów potrzebnych do ich działań.

Art. 4. W przeciągu jednego roku, począwszy od ogłoszenia niniejszej ustawy, dobra ruchome i nieruchome mens, majątków kościelnych, rad parafialnych, konsystorzów i innych zakładów publicznych kultu zostaną przekazane, wraz z wszelkimi obciążeniami i zobowiązaniami na nich ciążącymi, oraz z ich specjalnym przeznaczeniem, przez przedstawicieli prawnych tych zakładów, stowarzyszeniom powstałym zgodnie z postanowieniami przepisów artykułu 19, stawiającym sobie za cel zgodnie z ogólnymi zasadami organizacyjnymi kultu, zapewnianie praktyk religijnych na obszarach, które dotąd obejmowały wymienione wyżej zakłady.

Art. 5. Zostaną zwrócone Państwu te z określonych w poprzednim artykule dóbr, które pochodzą od Państwa, a które nie są obciążone pobożnym zapisem uczynionym później niż ustawa z 18 germinala roku X. **[1]**

Przekazania dóbr będą mogły być dokonane przez zakłady kościelne jedynie w okresie jednego miesiąca po ogłoszeniu przepisów administracji publicznej przewidzianych w artykule 43. W przeciwnym razie każda zainteresowana strona lub prokuratura będą mogły wystąpić do

sądu cywilnego o ich zwrot.

W przypadku sprzedania przez stowarzyszenie kultowe własności ruchomości lub nieruchomości stanowiących część spuścizny po rozwiązaniu zakładu publicznym, kwota uzyskana z przedmiotu sprzedaży będzie musiała być wykorzystowana w imiennych tytułach rentowych lub zużyta w sposób przewidziany w paragrafie 2 artykułu 22.

Nabywca zbytych dóbr będzie osobiście odpowiedzialny za prawidłowość takiego wykorzystania.

Dobra rewindykowane przez Państwo, departamenty lub gminy nie będą mogły być zbywane, przekształcane ani zmieniane aż do wydania przez kompetentne sądy postanowienia w tej sprawie.

Art. 6. Stowarzyszenia obdarowane dobrami zniesionych zakładów kościelnych ponoszą zobowiązania za długi i pożyczki tych zakładów z zastrzeżeniem warunków trzeciego paragrafu niniejszego artykułu; dopóki nie będą one zwolnione od tych zobowiązań, będą miały prawo użytkowania dóbr wytwarzających dochody, jakie mają być zwracane Państwu na mocy artykułu 5.

Roczne płatności pożyczek zaciągniętych na wydatki związane z utrzymaniem budynków religijnych będą ponoszone przez stowarzyszenia, proporcjonalnie do czasu, podczas którego będą one użytkowały te budynki zgodnie z przepisami rozdziału III; w przypadku, gdy Państwo, departamenty lub gminy wejdą w posiadanie budynków, których są właścicielami, będą one odpowiedzialne za długi prawnie zaciągnięte i obciążające te budynki.

Art. 7. Dobra ruchome lub nieruchome obciążone świadczeniami na cele charytatywne lub jakimkolwiek innym celem niż wykonywanie praktyk religijnych, zostaną przekazane przez przedstawicieli prawnych zakładów kościelnych służbom lub zakładom publicznym lub użyteczności publicznej, których przeznaczenie zgodne jest z celem, jakim obciążone są wymienione dobra. To nadanie będzie musiało być zatwierdzone przez Prefekta departamentu gdzie ma siedzibę zakład kościelny. W przypadku odmowy sprawdzenia, zostanie rozwiązana przez dekret Rady Stanu.

Wszelkie działania przejęcia lub rewindykacji muszą być dokonane w przeciągu sześciu miesięcy począwszy od dnia, gdy rozporządzenie prefektury lub dekretu zatwierdzającego przekazanie ukaże się w Dzienniku urzędowym. Będzie możliwe wniesienie powództwa cywilnego jedynie z powodu darowizny lub zapisu i to tylko przez ich donatorów oraz ich spadkobierców w linii prostej.

Art. 8. W przypadku nie dokonania przez zakład kościelny w terminie określonym w artykule 4 przekazania dóbr tam określonych, zostanie on ich pozbawiony drogą dekretu.

Po wygaśnięciu wymienionego terminu, dobra przeznaczone do przekazania będą aż do chwili przekazania pozostawać pod sekwestrem.

W przypadku, gdy do dóbr określonych w artykule 4 i paragrafie 1 niniejszego artykułu, wnosić będzie roszczenia od początku bądź później, wiele stowarzyszeń utworzonych dla wykonywania praktyk tej samej religii, przekazanie tych dóbr dokonane przez przedstawicieli zakładu lub dekret, będzie mogło być zaskarżone przed Radą Stanu, która w sprawie spornej, wyda postanowienie, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy.

Wniosek będzie wniesiony do Rady Stanu w przeciągu jednego roku licząc od daty dekretu lub od chwili notyfikacji władzy prefektury dotyczących nadania dokonanego przez przedstawicieli prawnych publicznego zakładu kultu. Ta notyfikacja będzie musiała być dokonana w przeciągu jednego miesiąca.

Nadanie będzie mogło zostać zaskarżone w późniejszym terminie w przypadku zaistnienia rozłamu w obdarowanym stowarzyszeniu, utworzenia nowego stowarzyszenia na skutek zmiany terytorium okręgu kościelnego i w przypadku, gdy obdarowane stowarzyszenie nie jest już w stanie wykonywać swego żądania.

Art. 9. W przypadku nie powołania żadnego stowarzyszenia uprawnionego do przejęcia dóbr publicznego zakładu kultu, dobra te będą przekazane dekretem gminnym zakładom pomocy lub dobroczynności znajdującym się na terytorium danego okręgu kościelnego.

W razie rozwiązania stowarzyszenia, dobra, jakie mu przekazano na mocy postanowień artykułów 4 i 8, zostaną one przekazane dekretem wydanym przez Radę Stanu stowarzyszeniom analogicznym na tym samym terytorium lub gdy takich nie ma, na terytoriach sąsiadujących, bądź zakładom wskazanym w paragrafie 1 niniejszego artykułu.

Każde działanie zmierzające do przejęcia lub rewindykacji musi być dokonane w przeciągu sześciu miesięcy licząc od dnia ogłoszenia dekretu w Dzienniku urzędowym.

Powództwo może być wniesione jedynie w przypadku darowizny lub zapisu i to przez ich autorów lub ich spadkobierców w linii prostej.

Art. 10. Przekazanie dóbr przewidziane w artykułach poprzednich nie dają podstaw do żadnego ściągania podatku na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 11. Duchowni, którzy w chwili ogłoszenia niniejszej ustawy mają ukończone ponad sześćdziesiąt lat i którzy przez co najmniej trzydzieści lat wykonywali funkcje kościelne wynagradzane przez Państwo, otrzymają roczną i dożywotnią rentę równą trzem czwartym ich wynagrodzenia.

Ci, którzy mają ukończone ponad czterdzieści pięć lat i którzy przez co najmniej dwadzieścia lat wykonywali funkcje kościelne wynagradzane przez Państwo, otrzymają roczną i dożywotnią rentę równą połowie ich wynagrodzenia.

Renty przyznane w dwóch poprzednich paragrafach nie będą mogły przekraczać tysiąca pięciuset franków.

W przypadku zgonu pobierającego rentę, renta w wysokości do połowy jej dotychczasowej sumy może być przekazana na rzecz wdowy i małoletnich sierot pozostawionych przez zmarłego i do wysokości jednej czwartej na korzyść wdowy bez małoletnich dzieci. W chwili dojścia sierot do pełnoletności, ich renta wygasa zgodnie z prawem.

Duchowni, aktualnie wynagradzani przez Państwo i którzy nie będą w sytuacji opisanej powyżej, będą otrzymywali przez cztery lata od momentu zniesienia budżetu wyznań, zasiłek równy całości ich wynagrodzenia w przeciągu pierwszego roku, dwóch trzecich w drugim roku, połowie w trzecim roku i jednej trzeciej w czwartym roku.

Jednakże w gminach liczących mniej niż 1 000 mieszkańców, dla duchownych kontynuujących wykonywanie swoich funkcji, czas trwania każdego z czterech powyżej wskazanych okresów będzie podwojony.

Departamenty i gminy będą mogły przyznawać aktualnie opłacanym duchownym renty lub zasiłki ustanowione na tych samych zasadach, na taki sam okres i na takich samych warunkach co Państwo.

Zachowane zostają prawa nabyte w dziedzinie rentowej zgodnie z poprzednim ustawodawstwem oraz przyznane zapomogi czy to dla byłych duchownych rozmaitych religii czy to dla ich rodzin.

Renty przewidziane w dwóch pierwszych paragrafach niniejszego artykułu nie będą mogły się kumulować z żadną inną rentą ani z żadnym innym przyznany przez Państwo, departament lub gminę uposażeniem z jakiegokolwiek tytułu.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1885, dotycząca personelu zlikwidowanych wydziałów teologii katolickiej jest stosowana do profesorów, wykładowców, nauczycieli akademickich i studentów wydziałów teologii protestanckiej.

Renty i zasiłki przewidziane powyżej nie podlegają cesji ani zajęciu na takich samych warunkach jak renty cywilne. Zostaną one z mocy prawa wstrzymane w przypadku skazania na karę pozbawienia wolności lub hańbiącą lub w przypadku skazania za jedno z przestępstw przewidzianych w artykułach 34 i 35 niniejszej ustawy.

Prawo do otrzymywania lub korzystania z renty lub zasiłku będzie zawieszona, gdy zajdą okoliczności powodujące utratę obywatelstwa francuskiego, podczas okresu pozbawienia tego obywatelstwa.

Prośby o rentę muszą być złożone w przeciągu jednego roku od ogłoszenia niniejszej ustawy pod karą prekluzji.

Rozdział III

Budynki kultu

Art. 12. Są i pozostają własnością Państwa, departamentów i gmin budynki, które były w użytkowaniu narodu a które na podstawie ustawy z 18 germinału roku X służą publicznemu sprawowaniu praktyk religijnych lub za mieszkanie ich duchownym (katedry, kościoły, kaplice, świątynie, synagogi, arcybiskupstwa, biskupstwa, plebanie, seminaria), oraz należące do nich nieruchomości i ruchomości wchodzące w skład ich urzędzenia w chwili, gdy te budynki były oddawane na cele praktyk religijnych.

W stosunku do tych budynków, jak i tych później wybudowanych po wydaniu ustawy z 18 germinala roku X, których Państwo, departamenty i gminy były właścicielami, w tym wydziały teologii protestanckiej, postępować się będzie zgodnie z przepisami następných artykułów.

Art. 13. Budynki służące publicznemu wykonywaniu praktyk religijnych, oraz ruchomości z ich urządzenia będą pozostawione bezpłatnie, do dyspozycji publicznych zakładów kultu religijnego, następnie stowarzyszeń powołanych by je zastąpić, którym dobra z tych zakładów będą przekazane stosownie do postanowień z rozdziału II.

Zaprzestanie z tego korzystania i ewentualne jego przeniesienie, będzie orzeczone dekretem, z wyjątkiem zaskarżenia do Rady Stanu stanowiącej w sporze:

1° Gdy stowarzyszenie będące beneficjentem zostaje rozwiązane;

2° Gdy, poza przypadkiem siły wyższej, praktyki religijne przestają być sprawowane podczas więcej niż sześciu kolejnych miesięcy;

3° Gdy narażona jest, z powodu niewystarczających starań, konserwacja budynku lub konserwacja przedmiotów ruchomych określonych na mocy ustawy z 1887 roku i artykułu 16 niniejszej ustawy i po zawiadomieniu notyfikacją rady miejskiej lub w jej braku — prefekta;

4° Gdy stowarzyszenie przestaje wypełniać swój cel lub gdy przeznaczenie budynków zostanie zmienione;

5° Gdy korzystanie nie spełnia zobowiązań wynikających z artykułu 6 bądź ostatniego paragrafu niniejszego artykułu bądź przepisów dotyczących zabytków.

W przypadkach przewidzianych powyżej, przeznaczenie tych nieruchomości na inny cel będzie mogło być orzeczone dekretem wydanym przez Radę Stanu. Poza tymi przypadkami będzie ono mogło mieć miejsce jedynie na drodze ustawy.

Nieruchomości przeznaczone niegdyś na cele religijne i, w których ceremonie religijne nie odbywały się podczas roku poprzedzającego niniejszą ustawę oraz te, o które nie będą się ubiegały stowarzyszenia kultowe w przeciągu dwóch lat po ogłoszeniu tej ustawy, będą mogły być przeznaczone na inne cele dekretem.

To samo rozwiązanie stosuje się do budynków, o których przeznaczenie na inne cele wystąpiono przed 1 czerwca 1905.

Zakłady publiczne kultu, następnie stowarzyszenia kultowe będące beneficjentami, będą zobowiązane do wszelakiego rodzaju napraw oraz do poniesienia kosztów ubezpieczenia i innych obciążeń związanych z budynkami i ruchomościami z ich urządzenia.

Art. 14. Arcybiskupstwa, biskupstwa, plebanie wraz ze swymi przynależnościami, wyższe seminaria i wydziały teologiczne protestanckie będą pozostawione bezpłatnie do dyspozycji publicznych zakładów kultu, następnie stowarzyszeń przewidzianych w artykule 13, w sposób następujący: arcybiskupstwa i biskupstwa na okres dwóch lat; probostwa w gminach gdzie mieszka duchowny, wyższe seminaria i wydziały teologiczne protestanckie na okres pięciu lat licząc od ogłoszenia niniejszej ustawy.

Zakłady i stowarzyszenia podlegają, w tym co dotyczy tych budynków, zobowiązaniom przewidzianym w ostatnim paragrafie artykułu 13. Jednakże nie będą one zobowiązane do dużych remontów.

Zaprzestanie z korzystania przez zakłady i stowarzyszenia zostanie ogłoszone na warunkach i zgodnie ze sposobem określonym w artykule 13. Postanowienia paragrafów 3 i 5 tego samego artykułu stosuje się do budynków określonych w paragrafie 1 niniejszego artykułu.

Usunięcie instytucji publicznej z plebanii oddanych do dyspozycji stowarzyszeń kultowych może nastąpić w okresie przewidzianym w paragrafie 1 na mocy dekretu wydanego przez Radę Stanu.

Po wygaśnięciu okresu użytkowania bezpłatnego, swobodne dysponowanie budynkami zostanie zwrócone Państwu, departamentom lub gminom.

Zgodnie z artykułem 136 ustawy z 5 kwietnia 1884 dodatki mieszkaniowe obciążające aktualnie gminy w przypadku braku probostwa pozostaną ich obciążeniem w okresie pięciu lat. Ustaną całkowicie w przypadku rozwiązania stowarzyszenia.

Art. 15. W departamentach Savoie, Haute-Savoie i Alpes Maritimes, użytkowanie budynków wcześniejszych niż ustawa z 18 germinala roku X, służących do sprawowania praktyk religijnych lub za mieszkanie dla duchownych będzie przekazane stowarzyszeniom kultowym przez gminy, na obszarze, na jakim się znajdują, na warunkach wymienionych w artykule 12 i następných niniejszej ustawy. Poza tymi zobowiązaniami gminy będą mogły swobodnie dysponować własnością tych budynków.

W tych samych departamentach cmentarze pozostaną własnością gmin.

Art. 16. Zostanie dokonane uzupełniające sklasyfikowanie budynków służących do sprawowania publicznego praktyk religijnych (katedr, kościołów, świątyń, synagog, arcybiskupstw, biskupstw, probostw, seminariów), w którym uwzględni się wszystkie budynki, mające w całości lub częściowo wartość artystyczną lub historyczną.

Przedmioty ruchome lub nieruchomości wymienione w artykule 13, które zgodnie z ich przeznaczeniem nie byłyby jeszcze umieszczone na liście klasyfikacyjnej sporządzonej na mocy ustawy z dnia 30 marca 1887, zostają na mocy niniejszej ustawy, dołączone do wymienionej tu klasyfikacji. Zostanie dokonane przez Ministerstwo Szkolnictwa Publicznego i Sztuk Pięknych w przeciągu trzech lat, kompletna klasyfikacja tych obiektów, których konserwacja z punktu widzenia historycznego lub artystycznego byłaby wystarczająco uzasadniona.

Po wygaśnięciu tego terminu pozostałe obiekty byłyby z mocy prawa wyłączone z klasyfikacji.

Poza tym, nieruchomości i przedmioty ruchome, przekazane z mocy niniejszej ustawy stowarzyszeniom, będą mogły być sklasyfikowane na takich samych warunkach o ile należałyby do zakładów publicznych.

Co do pozostałych nie uchyla się postanowień ustawy z dnia 30 marca 1887 r.

Archiwa kościelne i biblioteki istniejące w arcybiskupstwach, biskupstwach, wyższych seminariach, parafiach, filiach i ich przynależnościach zostaną zinwentaryzowane a te, które zostaną uznane za własność Państwa, zostaną mu zwrócone.

Art. 17. Nieruchomości sklasyfikowane na mocy ustawy z dnia 30 marca 1887 lub z mocy niniejszej ustawy są niezbywalne i nie podlegające przedawnieniu.

W przypadku gdyby sprzedaż lub zamiana przedmiotu sklasyfikowanego uzyskała zgodę Ministerstwa Szkolnictwa Publicznego i Sztuk Pięknych, przyznaje się prawo pierwokupu: 1° stowarzyszeniom kultowym; 2° gminom; 3° departamentom; 4° muzeom i spółkom zajmującym się sztuką i archeologią; 5° Państwu. Cena zostanie ustalona przez trzech ekspertów, których wskaże sprzedający, nabywca i przewodniczący sądu cywilnego.

Jeśli żaden z nabywców wskazanych powyżej nie skorzysta z prawa pierwokupu, sprzedaż będzie wolna; lecz zabronione jest, aby nabywca przedmiotu sklasyfikowanego wywoził go z Francji.

Żadne prace dotyczące napraw, restauracji czy konserwacji w zabytkach lub obiektach ruchomych sklasyfikowanych nie mogą być rozpoczęte bez zgody Ministerstwa Sztuk Pięknych ani nie mogą być wykonywane bez nadzoru jego administracji, pod karą grzywny w wysokości od sześciuset do tysiąca pięciuset franków, nałożonej na właściciela, lokatora lub posiadacza, którzy zarządziliby te prace.

Wszelkie naruszenia powyższych dyspozycji oraz przepisów artykułu 16 niniejszej ustawy i artykułów 4, 10, 11, 12, i 13 ustawy z dnia 30 marca 1887 podlega karze grzywny od stu do dziesięciu tysięcy franków oraz pozbawienia wolności od sześciu dni do trzech miesięcy lub tylko jednej z tych kar.

Zwiedzanie budynków i pokazywanie sklasyfikowanych przedmiotów ruchomych będzie dostępne dla publiczności; nie może być wymagana żadna opłata ani należność.

Rozdział IV

Stowarzyszenia dla wykonywania kultu

Art. 18. Stowarzyszenia powstałe dla pokrywania kosztów, dla utrzymania i wykonywania publicznego kultu będą musiały być ustanowione zgodnie z artykułem 5 i następnymi pierwszego rozdziału ustawy z dnia 1 lipca 1901. Ponadto podlegać będą przepisom niniejszej ustawy.

Art. 19. Stowarzyszenia te muszą mieć wyłącznie za swój cel sprawowanie i zapewnienie wykonywania kultu i muszą składać się co najmniej:

W gminach mniejszych niż 1 000 mieszkańców, z siedmiu osób;

W gminach od 1 000 do 20 000 mieszkańców z piętnastu osób;

W gminach powyżej 20 000 mieszkańców z dwudziestu pięciu osób pełnoletnich, zamieszkałych lub zameldowanych na terytorium obszaru kościelnego.

Każdy z członków będzie mógł się ze stowarzyszenia wycofać w dowolnym momencie po zapłaceniu zaległych składek oraz składek z roku bieżącego, niezależnie od wszelkich przeciwnych zastrzeżeń.

Niezależnie od przeciwnych zastrzeżeń statutu, akty zarządzania finansowego i administrowania prawnego dóbr wykonywanego przez dyrektorów lub zarządzających będą corocznie co najmniej przedstawiane do kontroli walnego zgromadzenia członków stowarzyszenia i poddawane jego ocenie.

Stowarzyszenia będą mogły poza tym otrzymywać składki przewidziane w artykule 6 ustawy z dnia 1 lipca 1901, pieniądze z kwest i zbiórek na pokrycie kosztów kultu, otrzymywać opłaty: za ceremonie i obsługę obrzędów religijnych nawet przez fundację; za wynajem ławek i siedzib; za dostarczanie przedmiotów przeznaczonych na pogrzeby w budynkach kultu religijnego i na dekorację tych budynków.

Będą mogły wpłacać, bez podlegania opłatom, nadwyżki ze swoich wpływów na rzecz innych stowarzyszeń ustanowionych w tym samym celu.

Nie będą mogły, w jakiegokolwiek formie, otrzymywać subwencji od Państwa, departamentów lub gmin. Nie są uważane za subwencje kwoty przyznawane na renowacje zabytków objętych klasyfikacją.

Art. 20. Stowarzyszenia te mogą, w formie określonej w artykule 7 dekretu z dnia 16 sierpnia 1901, ustanawiać związki mające jedną administrację lub jedną dyrekcję centralną; związki te podlegają przepisom artykułu 18 i pięciu ostatnich paragrafów artykułu 19 niniejszej ustawy.

Art. 21. Stowarzyszenia i związki prowadzą rachunkowość swoich wpływów i wydatków; każdego roku sporządzają bilans za rok ubiegły i inwentaryzację swojego majątku, ruchomości i nieruchomości.

Kontrolę finansową stowarzyszeń i związków dokonuje administracja rejestrująca te stowarzyszenia i związki oraz inspekcja generalna finansów.

Art. 22. Stowarzyszenia i związki mogą używać swoich wolnych środków dla ustanowienia funduszu rezerwowego wystarczającego dla pokrycia kosztów utrzymania kultu, który nie może w żadnym przypadku mieć innego przeznaczenia; wysokość tej rezerwy nie będzie nigdy mogła przekroczyć dla związków i stowarzyszeń mających ponad pięć tysięcy franków (5 000) dochodu, kwoty równej ich trzykrotności, dla innych stowarzyszeń, sześciokrotności średniej rocznej kwot wydawanych przez każde z nich na utrzymanie kultu podczas pięciu ostatnich praktyk.

Niezależnie od tej rezerwy, która musi być ulokowana w walorach imiennych, będą one mogły ustanawiać rezerwę specjalną, której środki muszą być złożone, w gotówce lub tytułach imiennych, w Kasie depozytowej i konsygnacyjnej z przeznaczeniem wyłącznym, także odsetek, na zakup, budowę, dekorację lub odnawianie budynków lub ruchomości przeznaczonych na potrzeby stowarzyszenia lub związku.

Art. 23. Zostaną ukarani grzywną w wysokości od tysiąca sześciuset franków do dwóch tysięcy franków a w przypadku ponownego przekroczenia grzywną podwojoną, dyrektorzy lub administratorzy stowarzyszenia lub związku, którzy działaliby wbrew artykułom 18, 19, 20, 21 i 22.

Sądy mogą w przypadku wykroczenia przeciw paragrafowi 1 artykułu 22 skazać stowarzyszenie lub związek na wpłacenie stwierdzonej nadwyżki na rzecz gminnego zakładu opieki bądź dobroczynności.

Będą mogły poza tym orzec rozwiązanie stowarzyszenia lub związku we wszelkich przypadkach przewidzianych w paragrafie 1 niniejszego artykułu.

Art. 24. Budynki przeznaczone do sprawowania praktyk religijnych, należące do Państwa, departamentów lub gmin nadal będą zwolnione z podatku gruntowego i z podatku od drzwi i okien. Budynki służące za mieszkanie dla duchownych, seminaria, wydziały teologii protestanckiej, które należą do Państwa, departamentów lub gmin, dobra, będące własnością stowarzyszeń i związków podlegają takim samym podatkom jak osoby prywatne.

Stowarzyszenia i związki nie podlegają w żadnym wypadku opłacie abonamentowej ani opłacie wymaganej od kasyn artykułem 33 ustawy z dnia 8 sierpnia 1890, ani podatkowi 4% od dochodów, ustanowionemu ustawami z 28 grudnia 1880 i 29 grudnia 1884.

Rozdział V

Kontrola przepisów dotyczących kultu

Art. 25. Zgromadzenia dla wykonywania kultu odbywające się w lokalach należących do stowarzyszenia kultowego lub oddanych do jego dyspozycji, są publiczne. Są one zwolnione z formalności artykułu 8 ustawy z 30 czerwca 1881 r., lecz pozostają pod nadzorem władz w zakresie porządku publicznego. Mogą one odbywać się jedynie, po deklaracji złożonej w formie określonej w artykule 2 tej samej ustawy, wskazującej lokal, w którym będą się odbywały.

Art. 26. Zabronione jest odbywanie zgromadzeń politycznych w lokalach służących zwykle do sprawowania praktyk religijnych.

Art. 27. Uroczystości, procesje i inne przejawy zewnętrzne kultu religijnego nadal będą podlegały artykułom 95 i 97 ustawy miejskiej z dnia 5 kwietnia 1884. Dzwonienie dzwonów będzie regulowane zarządzeniem władz miejskich a w przypadku braku zgody między merem a przewodniczącym lub dyrektorem stowarzyszenia kultowego, podlega zarządzeniom prefektury.

Przepisy administracji publicznej przewidziane w artykule 43 niniejszej ustawy określają warunki i przypadki, w jakich dzwonienie w dzwony będzie mogło mieć miejsce w celach niereligijnych..

Art. 28. Zabronione jest w przyszłości wznoszenie lub umieszczanie jakiegokolwiek znaku lub emblematu religijnego na pomnikach publicznych lub w jakimkolwiek miejscu publicznym, z wyjątkiem budynków służących praktykom religijnym, grobowców na cmentarzach, pomników nagrobnych oraz w muzeach lub na wystawach.

Art. 29. Wykroczenia przeciwko poprzednim artykułom będą karane karami policyjnymi. Podlegają tym karom, w przypadku artykułów 25, 26 i 27, osoby, które zorganizowały zebranie lub demonstrację, ci, którzy w nim uczestniczyli jako duchowni i w przypadku artykułów 25 i 26, ci, którzy udostępniłi lokal.

Art. 30. Zgodnie z przepisami artykułu 2 ustawy z 28 marca 1882, nauczanie religijne może być udzielane dzieciom w wieku od sześciu do trzynastu lat, zapisanym do szkół państwowych, jedynie poza godzinami szkolnymi.

Przepisy artykułu 14 wymienionej ustawy będą stosowane wobec duchownych, którzy złamią te przepisy.

Art. 31. Karani będą grzywną w wysokości od szesnastu do dwustu franków i karą pozbawienia wolności od sześciu dni do dwóch miesięcy lub jedną z tych dwóch kar tylko ci, którzy czynem, przymusem lub groźbami wobec innej osoby bądź powodując u niej obawę, że straci pracę lub narazi na poniesienie szkody ją, jej rodzinę lub majątek, doprowadzą ją do zaprzestania wykonywania praktyk religijnych, uczestniczenia lub zaprzestania uczestniczenia w stowarzyszeniu kultowym, do ponoszenia lub zaprzestania ponoszenia kosztów utrzymania kultu.

Art. 32. Będą karani tymi samymi karami ci, którzy przeszkadzaliby, opóźniali lub przerywali wykonywanie praktyk religijnych poprzez zamieszki lub powodowane zakłócanie porządku w lokalu służącym do wykonywania tych praktyk.

Art. 33. Przepisy dwóch poprzednich artykułów nie są stosowane wobec zamieszek, gróźb lub czynów, których rodzaj lub okoliczności nie pociągają wyższych kar według przepisów Kodeksu karnego.

Art. 34. Każdy duchowny, który w miejscu, gdzie wykonywane są religijne praktyki publicznie, obrażałby lub szkalował obywatela sprawującego służbę publiczną poprzez wypowiedzi ustne, czytanie lektur rozpowszechnianie pism lub umieszczanie plakatów, będzie ukarany grzywną od pięciuset do trzech tysięcy franków oraz karą pozbawienia wolności od jednego miesiąca do jednego roku lub jedną z tych kar.

Prawdziwość faktu szkalowania, jedynie gdy dotyczy sprawowanej funkcji, będzie ustalona przed sądem poprawczym w sposób przewidziany w artykule 52 ustawy z 29 lipca 1881. Przepisy umieszczone w artykule 65 tej samej ustawy są stosowane do przestępstw niniejszego artykułu oraz artykułu następnego.

Art. 35. Jeśli wypowiedziane przemówienie lub plakat umieszczony lub rozpowszechniony publicznie w miejscu gdzie sprawowane są praktyki religijne, zawiera bezpośrednio wezwanie do sprzeciwiania się prawom lub aktom prawnym władzy publicznej, lub jeśli ma on na celu

podburzenie lub podżeganie części obywateli przeciwko innym, duchowny, który okaże się temu winny zostanie ukarany karą pozbawienia wolności od trzech miesięcy do dwóch lat, bez naruszania kar za współsprawstwo, w przypadku gdyby po prowokacji nastąpił bunt, rewolta lub wojna domowa.

Art. 36. W przypadku skazania przez sąd policyjny lub sądownictwo karno-administracyjne, z artykułu 25 i 26, 34 i 35, odpowiedzialność cywilną poniesie stowarzyszenie ustanowione dla wykonywania kultu w budynku, gdzie wykroczenie zostało popełnione.

Rozdział VI

Postanowienia ogólne

Art. 37. Artykuł 463 Kodeksu karnego i ustawa z 26 marca 1891 będą stosowane do wszystkich przypadków, w których niniejsza ustawa przewiduje sankcje karne.

Art. 38. Zgromadzenia religijne podlegają nadal ustawom z dnia 1 lipca 1901, z 4 grudnia 1902 i z 7 lipca 1904.

Art. 39. Młodzi ludzie, którzy z racji, że są klerykami, uzyskali zwolnienia przewidziane w artykule 23 ustawy z 15 lipca 1889, nadal będą z nich korzystać, zgodnie z artykułem 99 ustawy z 21 marca 1905, pod warunkiem, że w wieku dwudziestu sześciu lat otrzymają stanowisko duchownego powierzone im przez stowarzyszenie kultowe i pod warunkiem udokumentowania tego w sposób określony przepisami administracji publicznej.

Art. 40. W przeciągu ośmiu lat licząc od ogłoszenia niniejszej ustawy, duchownych nie będzie można wybierać do rady miejskiej w gminach gdzie sprawują posługę religijną.

Art. 41. Kwoty będące każdego roku wolne na skutek zlikwidowania budżetu na cele kultu, zostaną rozdysponowane pomiędzy gminy proporcjonalnie do kontyngentu udziału gruntowego posiadłości nie zabudowanych, jakie im zostaną im wyznaczone, w trakcie roku obrachunkowego, poprzedzającego ogłoszenie niniejszej ustawy.

Art. 42. Zostają utrzymane przepisy prawne określające dni aktualnie świąteczne.

Art. 43. Zarządzenia administracji publicznej, wydane w przeciągu trzech miesięcy, jakie nastąpią po ogłoszeniu niniejszej ustawy, określą środki niezbędne dla zapewnienia jej wejścia w życie.

Zarządzenia administracji publicznej określą warunki, w jakich niniejsza ustawa będzie stosowana w Algierii i w koloniach.

Art. 44. Są i pozostają uchylone wszelkie przepisy dotyczące publicznego organizowania kultów uprzednio uznanych przez Państwo, oraz wszelkie przepisy sprzeczne z niniejszą ustawą a w szczególności:

1° Ustawa z 18 germinala roku X, stanowiąca, że umowa podpisana 26 messidora roku IX [2] między papieżem a Rządem francuskim, całość artykułów organicznych tej umowy i kultu protestanckie, będą wykonywane jak prawa Republiki;

2° Dekret z 26 marca 1852 i ustawa z 1 sierpnia 1879 o kultach protestanckich;

3° Dekrety z 17 marca 1808, ustawa z 8 lutego 1831 i rozporządzenie z 25 ma 1844 o religii żydowskiej;

4° Dekrety z 22 grudnia 1812 i 19 marca 1859;

5° Artykuły 201 do 208, 260 do 264, 294 Kodeksu karnego;

6° Artykuły 100 i 101, paragrafy 11 i 12 artykułu 136 i artykuł 167 ustawy z 5 kwietnia 1884;

7° Dekret z 30 grudnia 1809 i artykuł 78 ustawy z 26 stycznia 1892.

*

Zobacz [oryginał...](#)

Tekst polski opracowany w Katedrze Prawa Wyznaniowego Uniwersytetu Warszawskiego

Przypisy:

[1] 22 września 1792 r. - dzień proklamowania Republiki - uznano za pierwszy dzień pierwszego miesiąca, nazwanego vendémiaire; po nim od 22 października następował brumaire, potem kolejno: frimaire, nivôse, pluviôse, ventôse, germinal, floréal,

prairial, messidor, thermidor, fructidor. Dziesiąty rok Republiki to rok 1802.

[2] Według kalendarza republikańskiego, w dziesiątym miesiącu, roku IX Republiki, czyli w roku 1801.

(Publikacja: 15-05-2007)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5377>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie

niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl